

indtil 31 Fod op over Havet, udgjør over tre Millioner Cubikfod. Byggede man en Tærning af den, da vilde den paa det nærmeste maale 150 Fod paa hver Kant.

Prindsen og Prindsessen af Wales' Afreise.

I Fredags i forrige Uge var Afstedens Dødblik kommet, da det engelske Thronfølgerpar skulde forlade vor Konge og Dronning efter deres Ophold paa Fredensborg og her i Byen. Kloften halvni ankom de kongelige Vogne til Jernbanegaarden med Deres Majestæter, Prindsen og Prindsessen af Wales tilligemed deres tre Børn: Albert Victor, George og Victoria, samt S. K. H. Kronprindsen. Første og anden Classes Ventefale vare fyldte med Medlemmer af Ministeriet og af Corps diplomatique samt af Rigsdagens Afdelinger, hvilke tilligemed et stort Antal herrer og Damer af Hoffets Omgivelser ansættede at byde de høie Rejsende Farvel. Efter i kort Tid at have samtalt med de Tilstedeværende steg de Rejsende ind i Kongevognen og ledsagedes til Korsør af Kongen, Dronningen og Kronprindsen. Under den forsamlede Mængdes Jubelraab satte Toget sig i Bevægelse til den vestjællandske Jernveis Endepunkt, hvor Dampskibet „Breia“ laa rede til at afgaae til Lübeck. Kloften halvtio tog den kongelige Familie Afsted med sine Gæster, hvorpaa Hjemreisen til Kjøbenhavn fandt Sted. Prindsen og Prindsessen af Wales ere over Berlin afgaaede til Trieste, hvorfra Fregatten „Ariadne“ fører dem til Alexandria, medens deres Børn fra Hamborg ere rejste tilbage til England.

Fra New York til Rocky Mountains.

(Stykke fra Amerika af Carl Hohlenberg.)

Det var for ikke længe siden, at et af mine mest levende Ønsker skulde gaae i Opfyldelse, nemlig at see Vesten og dens fremblomstrende Byer. Tusinde Mil i 35 Timer! Det er Weilængden og Tiden, man bruger, for at flyve fra Atlanterhavet til Michigansøens Bredder, fra New York til Chicago. Det kan man talde en ret respectabel Hurtighed, sammenlignet med den fart, man i Danmark er vant til at flyde paa en Jernbane. I Amerika har man kun eet Maal: at komme afsted saa hurtigt som muligt; at denne halsbræklende Jernbaneførsel altfor ofte koster Hundreder af Menneskeliv og Tusinder af Dollars er Noget, som aldeles ikke kommer i Betragtning — man har her Overslødighed af begge Dele; men vedkommende Jernbanecompagni ved sagten, og jo flere Personer og jo mere Gods der dagligt kan transporteres, desto bedre for Klassen. „Time is money“ er en Læresætning, som gjør sig gjældende i Amerika, fremfor noget andet Sted paa Jordkloden. At det derimod ingenlunde en nogen behagelig Fornemmelse, at fare afsted med denne forsærdelige Hurtighed, er en Selsølg; men som med alt andet værner man sig snart hertil, og med stille Refignation forsvinder man under faldfærdige Tunneler, over milelange Moradser og knagende Broer; i værste Tilfælde risikerer man jo kun — at brække Halsen! Og det er altid en Trøst, især naar man betænker, at man for at komme sikkert afsted mindst vilde bruge den dobbelte Tid til at tilbagelægge den samme Weilængde.

At give nogen sammenholdende Beskrivelse af hvad Diet møder paa disse tusinde Mil, vilde være en ligesaa stor Umulighed, som om Noget vilde forsøge paa at give en Beskrivelse af Kjøbenhavn ved at springe ned fra Toppen af Rundetaarn, selv om Vedkommende slap godt derfra, og jeg skal derfor indskrænke mig til at anføre, at det Jernbanetog, hvormed jeg den 18de November forrige Aar forlod New York, passerede baade Tunneler, Broer og Moser aldeles uskadet og afleverede enhver af dets Passagerer efter ovennævnte Timeantal i fuldkommen god Behold i Chicago.

Chicago er den By i de nordamerikanske Fristater, der næst efter New York har mest Udset til at spille en stor Rolle i Fremtidens Historie. Den har for Dødblikket henved en halv Million Indbyggere, hvis Antal forøges med 25 pCt. aarlig, og Befolkningen er nu 60 Gange større end den var for 31 Aar siden. Byens Værd, eller de Pengesummer, som den repræsenterer, beløber sig til 250 Millioner Dollars, 250 Gange mere end for 28 Aar siden. Alt har udviklet sig efter en forbausende Maalestok i Chicago i de sidste 25 Aar — især Skilsmisse-Sager.

Skjøndt Byen i Størrelse og Folkemængde langt fra kan maale sig med New York, ligne de dog hinanden for en stor Deel. Chicago har, som en yngre By, selvfølgelig ikke den Mængde fashionable Boulevarder og Pladser med deres Uendelighed af pragtfulde Marmoraladser, som New York; men kan den end ikke maale sig med Amerikas Hovedstad i Dyder, saa har den langt overgaaet den i en anden Retning, idet den har vundet Ry som „the wickedest city“ (den ugudeligste By), og man paastaar, at den med Hensyn til Forbrudelser, iberegnet Læsfærdighed, vil kunne gjøre hvilken som helst By i Amerika Rangens skridt. Forresten finder man her Boutiker, som i Prag og Udvalg kunne maale sig

med Paris', Londons og New Yorks; en Mængde pragtfulde Kirker, Operahuse, Theatre, Hoteller, Jernbanestationer, og nogle høist mærkværdige, ægte amerikanske og selvfølgelig meget entreprenante Uviser. Chicago er i enhver Henseende en mærkværdig By, men vil i Lobet af saa Aar være endnu mærkværdigere og afgive et talende Bevis paa den verdensberømte amerikanske Energi og Foretagelsesaaend.

Allerede for mange Aar siden har man her fuldkomment forstaaet, hvilken uhyre Fordeel en Jernbaneforbindelse med Californien vilde medføre, idet Chicago vilde komme til at danne det store Midtpunkt mellem New York og San Francisco; den har en fortrinlig Beliggenhed for en directe Handel med Ostasien og vil tillige blive Stapelplads for Orientens Frembringelser: Thee, Silke og Krydderier. Hvor mange Millioners Værdi af disse Producter vilde ikke aarligt gaae gjennem det amerikanske Fastland paa Veien til den gamle Verdens Handelspladser!

Jeg var allerede især med at begive mig paa Hjemveien til New York, da der blev gjort mig et aldeles uventet og høist fristende Tilbud, nemlig i Selskab med en Bekjendt at gjøre en Tour endnu længere mod Vest og ad „The Union Pacific Rail Road“ til Rocky Mountains. Det kostede mig just ikke synderlig Overvindelse at tage min Beslutning, og det var især Tanken om at see Pacific Jernbanen, dette Nutidens kæmpemæssige Foretagende, som bragte mig til siebliffligt at indvillige i denne forandrede Rejseplan.

Som bekjendt deler Missourifloden det amerikanske Fastland i lige Afstand mellem Atlanterhavet og det stille Ocean, men sjøndt denne Flods Løb har været bekjendt i Aarhundreder, gav Atlasset indtil de seneste Aar dog ikke flere Oplysninger om de uhyre Regioner mellem dens vestlige Bred og det stille Ocean, end de gamle velbekjendte Kort gave over Afrika, om hvilke en engelsk Forfatter meget rigtigt bemærker:

Geographers on vacant downs
Put elephants in place of towns.

Bøfler, Indianere, en umaadelig Hjerterøbe og Ordene „den store amerikanske Ørken“, var Alt, hvad man vidste at fortælle om dette mystiske og romantiske Land. Nu har en velbygget Jernbane, rigt forsynet med alt Tilbehør, Stationer og Maskinværksteder, snart gennemskåret hele dette uhyre Territorium, og fra Byen Des Moines i Staten Iowa, hvor forhen al Jernbanecommunication ophørte, strækker den sig allerede tusinde Mil mod det stille Havs Kyster. Allerede i Begyndelsen af August Maaned gennemførte den Rocky Mountains, og idet den baner sig Vej mod den saakaldte Central Road, der løber mod Ost fra Stockton i Californien, vil den om kort Tid være aaben for Samfærdsel mellem de to Verdenshænder.

For at danne sig et Begreb om dette Foretagendes uhyre Størrelse, maa man mindes, at Landet selv hverken frembød Arbeidere eller Materiale; det var ubekjendt og fuldt af fjendtlige Indianere. Enhver Fornødenhed maatte bringes tilvoogs 150 Mile fra Des Moines til Missourifloden, og saa færges over. Alle Arbeidere, alt Maskineri og Materiale maatte bringes Tusinder af Mile fra Osten, og medens Foretagendet skred frem, bleve Arbejderne ideligt forulempede af Indianerne.

Man har undret sig over, hvorledes Egypterne bare sig ad med at transportere Materialet til deres Obelisker og Pyramider, og som bekjendt tog det Frankrig med alle dets Hjelpekilder mange Maaneder, at bringe en af disse Obelisker fra Nilen til Seinen. Men i Pacificbanen har den utrættelige amerikanske Vindstibeligthed og Drift i Lobet af et forspindende Lidsrum udført et Værk, hvis Størhed til Dato er uden Mage. Saa roligt og upaagaet er Arbeidet gaaet for sig, at man knap tænkte derpaa førend alle Vanskelighederne ved dets Fuldførelse vare overvundne, og det er kun nogle faa Maaneder siden, at man pludseligt forbausedes over den Efterretning, at Pacificbanen havde naaet Toppen af Rocky Mountains og at den skred frem med den vidunderlige Hurtighed af tre Mil om Dagen!

En ny Era vil nu begynde for Civilisation og Fremstridt i det fjerne og hidtil ubekjendte Vesten. Locomotivet, som nu bruser ud i det nye Land, vil medbringe alle Civilisationens Goder, og nye Byer ville fremblomstre Dag for Dag. Nebraska, det folkerigste af de nuværende Territorier, vil sætte sin Stjerne paa det amerikanske Banner — paa det amerikanske Flag findes en Stjerne for hver „Stat“ i Unionen — og Wyoming, det yngste Territorium, vil træde frem og blive det næste i Rækken.

„U. P. R. R.“ (Union Pacific Rail Road) er det Mærke, som man her finder overalt paa Skilte, paa Heste, Muulæster, Vogne og Bygninger, og U. P. R. R. beskæftiger saa at sige Enhvers Tanke og Energi Vest for Missouri. Snart vil den strive sit Tryklemærke langs med det stille Oceans Kyster og triumpherende bemægtige sig den Præmie, som saa mange Nationer streedes om — Orientens Handel!

For tretten Aar siden ophørte Indianernes Besiddelsesret til Landet paa Missouris vestlige Bred. Det var Mormonerne, som først satte over Floden ved Council Bluffs, hvorpaa de satte Courten mod Vest over Stetterne. Emigrant-

staren slog ind paa den samme Vej, som Indianerne altid havde taget, langsmed Platteflodens — en af Missouris Bifloders — Dal, og efterhaanden opvovede et saakaldet „settlement“ paa Flodbredden, for at forsyne Emigranterne med alleslags Fornødenheder. Beliggenheden er henrivende og denne Plads er ligesom skabt til Grundlag for den opvoksende By.

Her i Omaha er Pacificbanens Begyndelsespunkt, og man kan næsten sige, at denne By er dens Skaber. Den er en lovende, arbeidsom lille By, fuld af Virksomhed og Haab paa Fremtiden. Fra dens Værfter kan den sende Dampskibe 2000 Mile mod Nord, og 2000 Mile mod Syd til den mexikanske Havbugt; den vil om kort Tid have Jernbaneforbindelse med det stille Hav og Atlanterhavet. Allerede nu finder man her syv Jernbaner — tre fuldbente og fire under Arbeide. Ligesom i Chicago findes her prægtige Kirker, Theatre, Hoteller og elegante Boutiker. Omaha tæller for Tiden 16,000 Indbyggere — for tre Aar siden fandtes der kun 3000 — om tre Aar vil den tælle mindst 300,000.

Pacific-Jernbanecompagniet beskæftiger her 1000 Mand, som forarbejde alt Materiale og Maskineri, der anvendes paa Banen, med Undtagelse af Locomotiver, af hvilke der er 150 i Brug og 200 under Arbeide.

Her paa Jernbanestationen i Omaha traf jeg 500 Mormonemigranter, der ventede paa at blive befordrede videre. En Brovogn kom netop fjørende fra Byen; den satte Mændene i Travlhed med at indjobre Forraad til deres Familier, og det lod til, at Alle vare vel forsynede med „greenbacks“, som de under Borgerkrigen udstedte Pengesedler kaldes. Snart var hele Skaren ivrigt beskæftiget med at indtage Maaltidet, som bestod i Brød og tørret Kjød eller Ost. Skjøndt deres Klædebrug var i en temmelig ynkkelig og snavset Forfatning, en Følge af den lange Reises Besværligheder, vare de dog veltilmode og syntes at være temmelig oplyste og agtværdige Folk. De fleste vare fra England, fra London, Lincolnshire og Yorkshiresregionen, hvilket deres eienommelige Dialect siebliffligt røbede. Jeg saae iblandt dem flere Fruentimmer, hvis høie Alder og legemlige Svaghed vilde have bragt alle Andre end religiøse Enthousiaster til at betænke sig paa at foretage en saa besværlig Rejse, som denne. De syntes at have høie Tanker om Amerikanernes Energi og nærede store Forhaabninger om en lykkelig Fremtid i deres nye Hjem. Jeg kan med Glæde berette, at jeg for-gjæves søgte efter Danke i denne brogede Skare, hvorimod jeg fandt omtrent 25 norske Mænd, Fruentimmer og Børn fra Omegnen af Bergen. Jeg spurgte flere af Fruentimmerne, baade unge og gamle, om hvad der havde bevæget dem til at forlade deres Fødeland, og fik overalt samme Svar: „De vare komne hertil ifølge Guds Billie og vare rede til at trods alle Gjenveidigheder og Farer for at naae det Sted, hvor Pan havde bestemt, at de skulde ende deres Dage.“ Ulykkelige, vildledte Kvinder! Sid de ikke altfor snart maae fortryde, at de forlode deres hjemlige Land! Mændene, hvis Lod er ulige bedre i Utahs forjættede Arne, syntes derimod at tage Sagen fra en mere praktisk Side, idet de erklærede, at de vare komne til Amerika for at tjene Penge, thi dem var der knap Tid paa i Norge.

Jeg var meget forbauset over, at finde en Gruppe paa sex Personer med funklende Dine, fort Haar og hvis olivenfarvede Kinder tydede paa at være bruede af Italiens Sol. Den lille treaars „Cattarina“ med hendes udtryksfulde fine, buttede Kinder og Arme, kunde man med Vished have antaget for en Søster til en af Rafaels Basunengle. De vare fra Turin: Mand, Kone, en Søn og tre Døttre, forhenværende Protestanter — nu Mormoner. De fortalte mig, at der fandtes omtrent 70 af deres Landsmænd i Utah, eller som den her almindelig kaldes „Saltbyen“ (Salt-Lake-city). Jeg havde aldrig før vidst, at Brigham Youngs Kaprerier strakte sig hinsides Alperne.

Langt fra at ville forsøge paa at forsvare Mormonismen, troer jeg dog, at man i Europa har en aldeles feilagtig Forestilling om Mormonerne og deres Færd ved Saltøen. Factum er, at Mormonerne have viist sig at være et driftigt og vindstibeligt Folk, som har omdannet Utah til en af de frugtbareste Landstrækninger i Amerika. Tretusinde Emigranter ville om kort Tid ankomme og disse ville strax blive satte i Arbeide paa Pacificbanen, idet Brigham har affluttet en Contract om at fuldføre 60 Mil af den. Mormonerne ere meget begjerlige efter at faae Banen istand til Saltøen, idet de vente sig en stor Tilvæxt fra Europa. Men Mormonismens Dage ere sikkert talte, og den almindelige Mening i de forenede Stater er, at Plektoneriet ikke længere bør taales. Pacificbanens Aabning vil sikkert være Mormonismens Dødsstød, thi om saa Aar vil den amerikanske Regering incorporere Utah, som en af de frugtbareste og mest lovende Stater i Unionen.

(Statues.)

Det kongelige Theater.

A. Dumas: „Enfens Mand“.

En Præmie til Den, der kan udfinde det kunstneriske Princip, efter hvilket det kongelige Theaters Beskyrelse gjem-